

Samenvatting discussiepunten

Datum

18 september 2023

Betreft

Functionele werkgroep DSGO

Locatie

YouMeet (Utrecht)

Tijd

09:00 – 12:00

Bij de Functionele werkgroep waren medewerkers van de volgende organisaties aanwezig:

4PS, BAM, Bouwend Nederland, Contact consulting, DataRonde, Hyrde, Ketenstandaard, Kropman Installatietechniek, Kyp, Ministerie van Binnenlandse zaken, MM guide, Rijksvastgoedbedrijf, Rijkswaterstaat, Proplanet, Spie, Techniek Nederland, Veris

Discussiepunten

N.B. onderstaande samenvatting geeft de kern van de discussie tijdens de bijeenkomst weer en heeft nog geen besluitvormend of sturend karakter. Ze is daarmee uitsluitend bedoeld als startpunt voor verdere uitwerking en discussie.

Hoe wordt één datadienst binnen het DSGO gedefinieerd?

Een datadienst is een dienst waarin data wordt gedeeld of bewerkt. Een datadienstaanbieder is verantwoordelijk voor het definiëren van één of meer datadiensten en verantwoordelijk om de datadienst in lijn met de definitie aan te bieden. Daarmee bepaalt de datadienstaanbieder o.a. de scope, inhoud, functionaliteit, datamodellen en voorwaarden van de aangeboden datadienst is (zie de pagina [Wat is een datadienst?](#)).

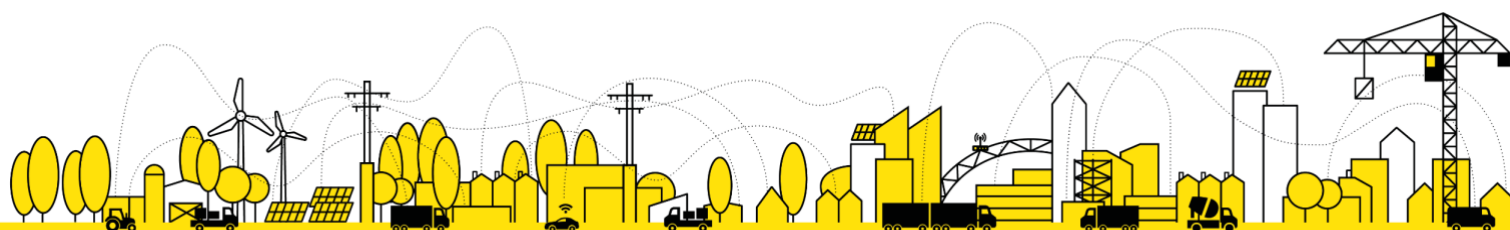
Wat is het verschil tussen data en datadiensten en wat valt binnen scope van het DSGO?

Data wordt gedefinieerd als een herinterpreteerbare digitale weergave van ruwe gegevens, informatie of documenten geschikt voor communicatie, interpretatie of verwerking. Een datadienst is een dienst waarin data wordt gedeeld of bewerkt. Het afsprakenstelsel biedt afspraken om op gestandaardiseerde wijze datadiensten te implementeren.

Het afsprakenstelsel bestaat uit generieke afspraken en specifieke afspraken. Generieke afspraken zijn data agnostisch, en ondersteunen daarmee alle mogelijke datadiensten, onafhankelijk van de data die wordt gedeeld. Specifieke afspraken gelden voor meer specifieke use cases/situaties en kunnen daarmee, boven op de generieke afspraken, minder of niet data agnostisch zijn. Specifieke afspraken kunnen bijvoorbeeld afspraken bevatten over bedrijfsprocessen, de toepassingen, de semantiek en de kwaliteit van data die gedeeld wordt.

Kan een datadienstgebruiker datadiensten binnen het DSGO afnemen zonder daarbij te voldoen aan de vereisten die in het DSGO gesteld worden?

Partijen zijn niet verplicht gebruik te maken van het DSGO en elke dienst als 'DSGO-datadienst' aan te bieden. Wanneer een datadienstaanbieder een 'DSGO-datadienst' aanbiedt, moet deze partij kenbaar maken dat dit

Samenvatting discussiepunten vervolg

Betreft

Functionele werkgroep DSGO

een 'DSGO-datadienst' is en moet een datadienstgebruiker deze afnemen volgens de DSGO afspraken en de voorwaarden van de desbetreffende dienst.

Hoeveel zeggenschap heeft de datadienstgebruiker in het ontwerp van datadiensten zodat datadiensten naar wens zijn van de datadienstgebruiker?

Een datadienstaanbieder is verantwoordelijk voor het definiëren en het aanbieden van een datadienst. Daarmee hebben datadienstgebruikers dezelfde positie als in andere dienstverlening, waarin ook de aanbieder de dienst definieert. Daarbinnen is het mogelijk dat een aanbieder wensen afstemt met zijn gebruikers. Binnen het DSGO blijft de datadienstaanbieder echter altijd de partij die de dienst uiteindelijk aanbiedt en definieert (zie de pagina [Datadienstdefinitie](#)).

In hoeverre is de DSGO-beheerorganisatie op de hoogte (van de inhoud) van alle datadiensten binnen het DSGO?

De DSGO-beheerorganisatie is bekend met het bestaan van alle datadiensten binnen het DSGO en dus in de stelselcatalogus geregistreerd zijn. De DSGO-beheerorganisatie is niet betrokken in de datadienst zelf en ook niet op de hoogte van welke data precies gedeeld wordt of wanneer transacties plaatsvinden.

Wordt er getoetst of een datadienstaanbieder aan alle vereisten voldoet voordat deze datadiensten kan aanbieden en kan een andere organisatie dan de DSGO-beheerorganisatie deze toets uitvoeren?

De datadienstaanbieder moet voldoen aan de nog te ontwikkelen toetredingsprocedure van het DSGO, deze wordt in een toekomstige versie van het afsprakenstelsel geïntroduceerd.

De mogelijkheid dat een andere organisatie (bijvoorbeeld een brancheorganisatie) deze verantwoordelijkheden van de beheerorganisatie overneemt om een deel van de branche te laten toetreden tot het DSGO is op het momenteel niet beoogd.

Voorziet het DSGO een "poortwachter" die overeenkomsten tussen datadiensten beoordeelt en vergelijkbare datadiensten standaardiseert zodat er geen wildgroei aan vergelijkbare datadiensten ontstaat?

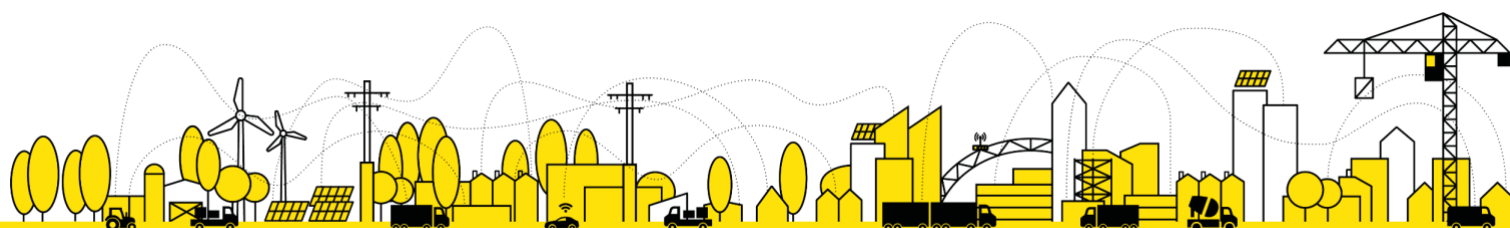
De samenhang van datadiensten wordt in het programma gemonitord en waar mogelijk geborgd in specifieke afspraken.

Wat is de functie van de stelselcatalogus?

De stelselcatalogus is een stelselvoorziening geleverd door het DSGO en bevat alle nodige informatie om datadiensten, deelnemers en marktvoorzieningen te vinden, begrijpen en gebruiken. De stelselcatalogus moet nog ontwikkeld worden.

Wat staat er in de toegangscontroleregels vastgesteld over de rechthebbende?

De datadienstaanbieder is verantwoordelijk voor het definiëren van de toegangscontroleregels als onderdeel van de datadienstdefinitie. De datadienstaanbieder moet daartoe weten wie de rechthebbende is en tot welke

Samenvatting discussiepunten vervolg

Betreft

Functionele werkgroep DSGO

(delen van) datadiensten rechthebbende gerechtigd zijn. Dit onderwerp wordt in de volgende release van het afsprakenstelsel verder toegelicht. (Zie de pagina [datadienstdefinitie](#)).

Hoe verhouden de rollen van de rechthebbende en de datadienstaanbieder zich tot elkaar bij het bepalen van de toegangscontroleregels?

De datadienstaanbieder is verantwoordelijk voor het definiëren van toegangscontroleregels voor haar datadienst. Dit bevat o.a wie de rechthebbende is, tot welke (delen van) datadiensten rechthebbende gerechtigd zijn en of het mogelijk is om rechten te delegeren aan derde partijen.

Als het mogelijk is om rechten te delegeren, dan mag de rechthebbende binnen de kaders van de toegangscontroleregels besluiten onder welke voorwaarden zij rechten delegeert aan een gedelegeerde datadienstgebruiker. (Dit onderwerp wordt in de volgende release van het afsprakenstelsel verder toegelicht).

Worden delegaties beheert bij de bron of op een centraal punt?

Als het mogelijk is om rechten te delegeren zijn er drie manieren waarop delegaties kunnen worden vastgelegd (zie de pagina [autorisatie beheer – delegatie](#)):

- De rechthebbende beheert zelf delegaties in een eigen registratie en ontsluit deze via een API richting de datadienstaanbieder
- De rechthebbende registreert haar delegaties bij de datadienstaanbieder
- De rechthebbende registreert haar registraties bij een onafhankelijk autorisatieregister dat de datadienstaanbieder kan bevragen

Mag een datadienstgebruiker na het afnemen van een datadienst de ontvangen data bewerken of verder delen en wordt deze daarmee de nieuwe rechthebbende?

Dit is afhankelijk onder welke voorwaarden en welke licentie de data gedeeld wordt. Het kan zijn dat de datadienstgebruiker alleen de data mag lezen, maar ook gebruiken tot creëren van nieuwe data of verder delen.

Waarom moet de rechthebbende instaan voor de juistheid van registraties van gedelegeerde rechten?

De rechthebbende weet en bepaalt zelf wie hij delegeert om de datadienst af te nemen. Daarom is het de verantwoordelijkheid van de rechthebbende om deze delegaties juist te registreren en accuraat te houden.

Hoe kunnen kleine partijen met minder (financiële of technische) middelen gebruik maken van het DSGO?

DSGO-datadiensten aanbieden of afnemen brengt een implementatielast met zich mee. Kleine partijen die niet zelf de (technische) capaciteiten hebben om het DSGO te implementeren kunnen dit uitbesteden aan bijvoorbeeld een softwarepartij of een SaaS-leverancier. Daarnaast kunnen kleine partijen gebruik maken van marktvoorzieningen, bijvoorbeeld een data-broker die namens hen optreedt (de rol data-broker wordt in de werkgroepen op 10 oktober behandeld en in de volgende release van het afsprakenstelsel verder toegelicht).

Samenvatting discussiepunten vervolg

Betreft

Functionele werkgroep DSGO

Hoe wordt de redelijkheid van compensatie die partijen aan elkaar mogen vragen bepaald?

Partijen zijn vrij om de (financiële) compensatie die ze voor een activiteit vragen of aanbieden te bepalen.

Uiteindelijk wordt door marktwerking bepaald of dat voor andere partijen acceptabel is en dus of er gebruik wordt gemaakt van een dienst. Het DSGO speelt hier geen rol.

Is het mogelijk dat partijen compensatie krijgen van de DSGO-beheerorganisatie om haar activiteiten binnen het DSGO uit te voeren?

Het stimuleren van adoptie is nu een programma vraagstuk, en ligt op termijn bij de toekomstige beheerorganisatie. Dit wordt verder niet uitgewerkt in het afsprakenstelsel.

Kan getest worden of de data-kwaliteit van data in datadiensten op orde is voor datadiensten geleverd worden?

Een van de stelselvoorzieningen die de beheerorganisatie gaat leveren is een DSGO conformiteitstest-tool. Hiermee kan getest worden of datadiensten voldoen aan de technische vereisten die het DSGO stelt in de generieke afspraken. Omdat data-kwaliteit niet in scope is van de generieke afspraken, wordt daarvoor geen tooling beoogd (zie de pagina [Scope van het Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving](#)). De DSGO conformiteitstest-tool moet nog ontwikkeld worden.

Gaan partijen binnen het DSGO zich moeten laten certificeren?

Voor het functioneren van het stelsel is het belangrijk dat deelnemende partijen vertrouwd kunnen worden zich aan de afspraken te houden. Het is mogelijk dat op termijn bijvoorbeeld een ISO27001 certificering vereist wordt van bepaalde partijen die een centrale rol spelen in de werking van het DSGO, zoals marktvoorzieningen. Daarnaast is het waarschijnlijk dat op termijn ook de DSGO-beheerorganisatie een gecertificeerde partij wordt.

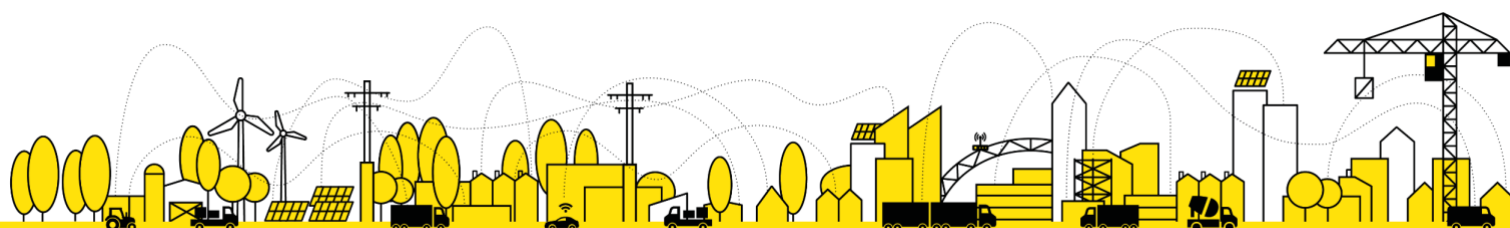
Blijft data altijd bij de bron of zijn er ook situaties waar dit niet het geval is?

In sommige gevallen is het wenselijk dat data bij de bron blijft en partijen altijd de meest recente versie kunnen inzien. Er zijn echter net zo goed scenario's waar het wenselijk is om data te ontvangen en zelf op te slaan, het DSGO biedt hier ook mogelijkheden voor. Het is aan de datadienstaanbieder om hier voorwaarden voor op te stellen in de datadienstdefinitie.

Moeten partijen zich aan specifieke afspraken houden als datadiensten voldoen aan de condities waaronder specifieke afspraken toepasselijk zijn, of is dit optioneel?

Het is voor partijen optioneel om gebruik te maken van het DSGO. Wanneer partijen kiezen om gebruik te maken van het DSGO, dan moeten ze zich aan de afspraken van het DSGO houden.

Het afsprakenstelsel maakt gebruik van sleutelwoorden om het niveau van eisen aan te duiden, dit geldt ook voor specifieke afspraken. Bijvoorbeeld MOETEN is een absolute vereiste, terwijl ZOU MOETEN een sterke noodzaak aan geeft, tenzij er een valide reden is om in een specifiek geval af te wijken.

Samenvatting discussiepunten vervolg

Betreft

Functionele werkgroep DSGO

Omdat de afspraken in het DSGO gedragen moeten worden door de sector, wordt bij het maken van afspraken altijd overwogen welke verplichting aan een afspraak wordt gegeven. Specifieke afspraken worden conditioneel opgesteld waardoor deze mogelijk voor een heel specifiek gedeelte van de sector kunnen gelden. Door specifieke afspraken een kenmerk mee te geven, kan daarnaar verwezen worden in de datadienstdefinitie (zie de pagina [Eisen Notatieconventies](#)).

Tot slot is het belangrijk om op te merken dat vooralsnog alleen concept afspraken worden opgesteld, die nog formeel bekrachtigd moeten worden.

Hoe wordt bepaald wanneer specifieke afspraken als concept in het afsprakenstelsel worden opgenomen?

Momenteel zijn er twee manieren om specifieke afspraken voor te stellen aan het DSGO

1. Voorgestelde specifieke afspraken worden gemaakt met partijen die met ondersteuning van het DSGO team de eerste datadiensten op basis van het DSGO aan het realiseren zijn. Deze worden ingediend bij het afsprakenstelsel.
2. Wanneer een representatieve groep gebruikers van een standaard, proces of ander element dat in een datadienst gebruikt (gaat) worden, denkt dat dit als specifieke afspraak in het afsprakenstelsel DSGO zou moeten worden opgenomen, kan een voorstel voor een specifieke afspraak worden aangedragen aan het DSGO-programma (middels een e-mail naar afsprakenstelsel@didigo.nu). Dit voorstel zal worden onderzocht door het DSGO om te toetsen of het geschikt is voor een specifieke afspraak en mogelijk worden opgenomen in het afsprakenstelsel als concept specifieke afspraak

Indien het geval dat een voorgestelde specifieke afspraak als conceptafpraak wordt opgenomen in het afsprakenstelsel, wordt deze meegenomen in het standaard proces van iteratieve reviews van het afsprakenstelsel (zie de pagina [Aanpak Ontwikkeling Afsprakenstelsel DSGO](#)).

